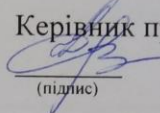

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра економіки та маркетингу (№ 605)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник проектної групи

(підпис)

А.В. Доронін
(ініціали та прізвище)

« 30 » 08 2019 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Товарознавство

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
(шифр та найменування галузі знань)

Спеціальність: 075 «Маркетинг»
(шифр та найменування спеціальності)

Освітня програма: «Маркетинг»
(шифр та найменування спеціальності)

Форма навчання: денна

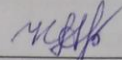
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2019 рік

Робоча програма «Товарознавство» для студентів за спеціальністю
(назва дисципліни)
075 «Маркетинг» освітньою програмою «Маркетинг»

«12» липня 2019 р., – 9 с.

Розробник: Клименко Т.А., ст. викладач
(прізвище та ініціали, посада, наукова ступінь та вчене звання)

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри економіки та маркетингу

Протокол № 1 від «30» серпня 2019 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

І.О. Давидова
(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4,5	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u> (шифр та найменування) Спеціальність <u>075 «Маркетинг»</u> (код та найменування) Освітня програма <u>«Маркетинг»</u> (найменування) Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Цикл загальної підготовки (за вибором)
Кількість модулів – 2		Навчальний рік
Кількість змістових модулів – 2		2019/2020
Індивідуальне завдання «Товарознавство та експертиза продукції виробничо-технічного призначення в аерокосмічній галузі» (назва)		Семестр
Загальна кількість годин: денна – 64*/135 = 0,47;		6-й
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5		Лекції*
		32 годин
		Практичні, семінарські*
		32 годин
		Лабораторні*
		0 годин
		Самостійна робота
	71 годин	
	Вид контролю	
	іспит	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: $64/71=0,9$.

*Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину в залежності від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: засвоєння теоретичних засад характеристик товару, що складають його споживчу вартість, а також їх змінення на всіх етапах товарного руху. Оволодіння на основі теорії товарознавства знаннями, необхідними для вирішення практичних завдань у галузі маркетингу та комерційної діяльності на виробництві та у сфері обігу основних груп товарів виробничого призначення.

Завдання:

- визначення основоположних характеристик, що становлять споживчу вартість;
- встановлення принципів і методів товарознавства, що обумовлюють його наукові засади;
- систематизація безлічі товарів шляхом раціонального використання методів класифікації й кодування;
- вивчення властивостей і показників асортименту для аналізу асортиментної політики промислової або торговельної організації;
- управління асортиментом організації;

- встановлення вимог до якості товарів, визначення номенклатури споживчих властивостей та їх показників;
- оцінка якості товарів, зокрема вітчизняних та імпортованих;
- виявлення градацій якості та дефектів товарів, причин їх виникнення та заходів щодо запобігання реалізації неякісних товарів;
- забезпечення якості та кількості товарів на різних етапах їх технологічного циклу шляхом обліку формуючих і зберігаючих чинників;
- встановлення видів товарних втрат, причин їх виникнення й розробка заходів щодо їх запобігання або зниження;
- інформаційне забезпечення товарного руху від виробника до споживача;
- товарознавча характеристика конкретних товарів.

Результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

- **знати:** предмет і задачі товарознавства, метод товарознавства, методи оцінювання якості товарів, комплекси оцінювальних показників споживчої вартості та якості продукції для відповідних товарних ліній, методи оцінювання відповідності товарного асортименту попиту споживачів;
- **вміти** вирішувати задачі: визначення споживчої цінності товарів, зберігання споживчої цінності товарів при їх зберіганні, транспортуванні та реалізації, виконання класифікації і кодування товару, управління товарними запасами;
- **мати уявлення** про класифікації, основні види, закономірності формування асортименту продукції в авіапромисловій сфері господарювання, вимоги до якості, умови та правила пакування, маркування, зберігання та перевезення.

Міждисциплінарні зв'язки:

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни	Дисципліни, вивчення яких спирається на дану дисципліну
Маркетинг	Маркетингова товарна політика Маркетинг послуг Стандартизація і сертифікація продукції та послуг

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. «Споживча цінність товарів»

Тема 1. Предмет і завдання товарознавства.

Сутність комерційного товарознавства. Об'єкт, метод товарознавства. Споживча цінність товарів – предмет товарознавства.

Тема 2. Фізичні властивості товарів.

Густина, шпаруватість. Структурно-механічні властивості. Оптичні властивості. Теплофізичні властивості. Сорбційні властивості.

Тема 3. Якість товарів і методи оцінки якості.

Якість продукції і розвиток економіки. Основні фактори, що визначають якість товарів. Показники якості товарів: прості, складні. Показники надійності: безвідмовність, термін служби, ресурс, термін придатності. Показники технологічності, транспортабельності, ергономічності. Естетичні показники.

Модульний контроль.

Змістовний модуль 2. «Товар у реальному виконанні»

Тема 4. Асортимент, класифікація та кодування товарів.

Товарний асортимент: промисловий та торговий асортимент. Широта, структура, раціональність та гармонічність асортименту. Класифікація та кодування товарів. EAN-коди.

Тема 5. Основи зберігання товарів.

Процеси, що відбуваються у товарах при зберіганні. Умови зберігання товарів. Тара і пакувальні матеріали.

Тема 6. Види і засоби інформації про товар.

Засоби і форми інформації про товар. Види інформації про товар: маркування, інформаційні знаки, маніпуляційні знаки, знаки відповідальності або якості, компонентні знаки, експлуатаційні та екологічні знаки, штрих-коди.

Модульний контроль.

Модуль 2.

Індивідуальне завдання (РР).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб	с.р.
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. «Споживча цінність товарів»					
Тема 1. Предмет і завдання товарознавства.	16	5	4	-	7
Тема 2. Фізичні властивості товарів.	18	4	6	-	8
Тема 3. Якість товарів і методи оцінки якості.	18	5	6	-	7
Модульний контроль	6	2	-	-	4
Разом зі змістовним модулем 1	58	16	16	-	26
Змістовий модуль 2. «Товар у реальному виконанні»					
Тема 4. Асортимент, класифікація та кодування товарів.	16	4	5	-	7
Тема 5. Основи зберігання товарів.	16	4	5	-	7
Тема 6. Види і засоби інформації про товар.	19	6	6	-	7
Модульний контроль	6	2	-	-	4
Разом зі змістовним модулем 2	57	16	16	-	25
Модуль 2					
Індивідуальне завдання	20	-	-	-	20
Контрольний захід	-	-	-	-	-
Усього годин	135	32	32	-	71

5. Теми семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Визначення показників технологічності, транспортабельності, ергономічності. Товарні знаки.	4
2	Споживчі властивості продукції чорної та кольорової металургії. Порівняння хімічного складу за довідковими даними.	3
3	Споживчі властивості хімічної продукції: пластмаси, клеї, лакофарбові та мастильні матеріали, полімерні матеріали, гума та гумотехнічні вироби. Порівняння хімічного складу лакофарбових матеріалів за довідковими даними.	3
4	Використання експертного методу для порівняння функціонально схожих властивостей композитних та не композитних матеріалів.	3
5	Споживчі властивості авіаційно-космічних приладів та комплексів. Експертний метод порівняння приладів навігаційного комплексу. Експертний метод порівняння приладів пілотажного комплексу.	3
6	Порівняння споживчих властивостей пального. Визначення затрат на зберігання та транспортування пального та його компонент, а також на забезпечення безпеки.	3
7	Споживчі властивості металообробних верстатів. Визначення класифікаційних ознак металообробних верстатів за їх шифрами.	3
8	Тренажери. Авіаційно-космічний спецодяг. Товари бортового харчування. Хімічний склад та класифікація. Особливості зберігання та транспортування.	3
9	Споживчі властивості продукції загально будівельного призначення.	3
10	Визначення штрих-кодів товарів. Робота із сканером штрих-кодів.	4
	Разом	32

7. Теми лабораторних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет і завдання товарознавства. Зв'язок товарознавства з іншими науками. Споживні властивості товарів і показники, що їх визначають. Споживча вартість як змога товару задовольняти потребу споживача.	7
2	Тема 2. Фізичні властивості товарів. Врахування фізичних властивостей товарів при їх пакуванні, транспортуванні та зберіганні.	8
3	Тема 3. Якість товарів і методи оцінки якості. Кваліметрія. Методи оцінки якості товарів: сенсорний аналіз визначення якості товару; бальна оцінка як основа отримання кількісних співвідношень у кваліметрії; експертний метод.	7
4	Підготовка до змістовного модулю 1 «Споживча цінність товарів»	4
5	Тема 4. Асортимент, класифікація та кодування товарів. Ієрархічний та фасетний методи класифікації.	7
6	Тема 5. Основи зберігання товарів. Природні втрати товарів.	7
7	Тема 6. Види і засоби інформації про товар. Вимоги до інформації про товар.	7
8	Підготовка до змістовного модулю 2 «Товар у реальному виконанні»	4
9	Індивідуальне завдання – РР	20
Разом		71

9. Індивідуальні завдання

Виконання розрахункової роботи (РР), передбаченої навчальним планом, за затвердженою на кафедрі тематикою “Товарознавство та експертиза продукції виробничо-технічного призначення в аерокосмічній галузі”.

10. Методи навчання

Словесні, практичні, тести, використання інформаційних технологій.

11. Методи контролю

Проведення поточного контролю, письмових модульних контролів, підсумкового контролю у вигляді захисту індивідуального завдання (РР), семестрового контролю у вигляді іспиту.

12. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

12.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на практичних заняттях	0 .. 1,5	8	3 .. 12
Захист реферату	2 .. 12	1	8 .. 12
Модульний контроль	10 .. 20	1	15 .. 20
Змістовний модуль 2			
Робота на практичних заняттях	0 .. 2	8	4 .. 16
Виконання та захист РР	10 .. 20	1	15 .. 20
Модульний контроль	10 .. 20	1	15 .. 20
Усього за семестр			60 .. 100

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з двох теоретичних запитань (максимальна кількість балів за кожне запитання – 30) і одного практичного запитання (задачі) – максимальна кількість балів – 40.

12.2. Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

- предмет і задачі товарознавства;
- принципи товарознавства;
- методи оцінювання якості товарів;
- комплекси оцінювальних показників споживчої вартості та якості продукції для відповідних товарних ліній;
- методи оцінювання відповідності товарного асортименту попиту споживачів.

Необхідний обсяг вмінь для одержання позитивної оцінки:

- вирішувати задачі визначення споживчої цінності товарів;
- вирішувати задачі зберігання споживчої цінності товарів при їх зберіганні, транспортуванні та реалізації;
- самостійно виконувати класифікацію й кодування товару;
- управління товарними запасами.

12.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь. Прийти на чотири практичних заняття. Захистити реферат, індивідуальне завдання та здати тестування. Знати сутність і особливості таких понять як продукція, товар, послуга. Знати принципи товарознавства, споживчі властивості товару, види класифікацій товарів, основні види, закономірності формування асортименту продукції в авіапромисловій сфері господарювання, вимоги до якості, умови та правила пакування, маркування, зберігання та перевезення продукції.

Добре (75-89). Твердо знати мінімум, захистити реферат, виконати розрахункову роботу, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу. Продемонструвати в цілому високий рівень теоретичної підготовки згідно навчального плану, вміння застосовувати отриманні

знання в процесі аналізу поставленої проблеми тобто будувати дерево властивостей продукції, використовувати ієрархічний і фасетний методи при класифікації продукції, оцінювати асортимент продукції, визначати якість продукції шляхом соціологічних методів (анкетування). Вміти розшифровувати засоби маркування, що нанесені на продукцію. Визначати оптимальні умови зберігання, транспортування, реалізації та пакування продукції.

Відмінно (90-100). Підготувати й захистити реферат та підготувати не менш п'яти тестових запитань до нього. Здати модулі з майже максимальною кількістю балів Повністю знати основний та додатковий матеріал. Знати усі теми та вміти застосовувати їх. Орієнтуватися у підручниках та посібниках. Досконально знати всі методи й технології, які використовуються при вирішенні практичних завдань. Безпомилково виконувати та захищати розрахункову роботу в обумовлений викладачем строк з докладним обґрунтуванням рішень.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Клименко Т. А. Товарознавство: завдання і тести: навч. посіб./ Т. А. Клименко. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2010. – 73 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Титаренко Л. Д. Теоретичні основи товарознавства. – Центр навчальної літератури/ Навч.посібник. – 2003. – 227 с.
2. Голубенко, О.А. Товароведение непродовольственных товаров: Учебное пособие / О.А. Голубенко, В.П. Новопавловская, Т.С. Носова. – М.: Альфа-М, НИЦ ИНФРА-М, 2013. – 336 с.
3. Земедлина, Е.А. Товароведение и экспертиза товаров: Учебное пособие для средних специальных учебных заведений / Е.А. Земедлина. – М.: ИЦ РИОР, 2013. – 156 с.

Допоміжна

1. Ильина, М.Г. Товароведение непродовольственных товаров: Практикум: Учебное пособие для нач. проф. образования / М.Г. Ильина. – М.: ИЦ Академия, 2012. – 192 с.
2. Калачев, С.Л. Теоретические основы товароведения и экспертизы: Учебник для бакалавров / С.Л. Калачев. – М.: Юрайт, ИД Юрайт, 2013. – 463 с.
3. Чалых, Т.И. Товароведение однородных групп непродовольственных товаров: Учебник для бакалавров / Т.И. Чалых, Е.Л. Пехташева, Е.Ю. Райкова. – М.: Дашков и К, 2013. – 760 с.

15. Інформаційні ресурси

1. http://bookbrains.com/book_448.html
2. <http://zavantag.com/docs/index-16808955-45.html>
3. <http://znaimo.com.ua/>
4. <http://tovar.dt-kt.net/books/book-6/chapter-323/>
5. <http://gendocs.ru/v29782/>
6. <http://pulib.if.ua/part/10895>
7. <http://tm.ua/shtrih-kody.html>